

Jaarverslag 2013

Emil Ludenpenning en- lezing

De uitreiking van de *Emil Ludenpenning*, door de Stad en Lande Stichting, Tussen Vecht en Eem, de Vrienden van het Gooi en het Goois Natuurreservaat, vond plaats op vrijdag 19 april in het Stadhuis van Naarden. De Emil Ludenpenning werd toegekend aan de heer Jelle Harder voor zijn langdurige en tomeloze inzet ten behoeve van het behoud en verantwoord beheer van de natuur en het landschap. Literatuurhistoricus en erfgooiër Piet Calis hield de Emil Ludenlezing met als titel *Het Gooi: een wereld van legenden en mythes*. De lezing werd van een introductie voorzien door Hans Mous. Het muzikaal intermezzo werd verzorgd door Roos Jonker (zang), Mischa van der Wekken (saxofoon) en Eran Har Even (gitaar).

Open Dag Tussen Vecht en Eem

Ongeveer 80 belangstellenden bezochten op 12 oktober de Open Dag van TVE. Deze dag was georganiseerd in samenwerking met de Historische Kring Nederhorst den Berg.

Het thema *Veranderingen in het boerenleven Tussen Vecht en Eem* sloot aan bij het onderwerp *De historische boerderij in een veranderend landschap van Het Agrarisch Erfgoed Nederland*.

Het ochtendprogramma vond plaats in de sfeervolle Willibrordkerk in Nederhorst den Berg, waar Jan Vollers de gasten welkom heette. Burgemeester Smit van Wijdemeren opende de Open Dag en feliciteerde de HK Nederhorst den Berg met het 25-jarig bestaan.

Cultuurhistoricus Simon van den Bergh hield een boeiende lezing over de geschiedenis van agrarisch Nederland sinds 1900, waarbij de achtergrond van ruilverkaveling en de gevolgen ervan werden belicht.

Mevrouw Emke Raassen-Kruimel, voormalig hoofd museum Singer Laren, liet vervolgens aan de hand van vele mooie voorbeelden zien, hoe de schilders rond 1900 het boerenleven op het doek vastlegden. Na de lunch in de tegenover de kerk gelegen Bergplaats startte het middagprogramma, bestaande uit vier excursies, waaruit een keuze kon worden gemaakt. Er kon worden gewandeld langs de Vecht, waarbij via de pont Nigtevecht werd aangedaan. Ook kon een wandeling worden gemaakt door de oude kern van Nederhorst den Berg, waarna een rondleiding volgde in Wasserij Lamme Textielbeheer. Verder bestond de mogelijkheid een bezoek te brengen aan Boerderij De Horst, waar de Bewonersvereniging Horstermeer een uiteenzetting gaf. Tevens was er een rondvaart over de Spiegelplas en een bezoek aan het Fort Hinderdam.

Ter afsluiting van deze geslaagde dag, die onder aangename weersomstandigheden plaats vond, werden de gasten door mevrouw Jonker met een hapje en een drankje ontvangen in het koetshuis van kasteel Nederhorst. Ook het kasteel was voor de

gelegenheid opengesteld voor bezichtiging. Ter herinnering aan de geslaagde dag verraste mevrouw Jonker ieder met een fraaie prent van het kasteel.

Symposium Geuzen en papen

- Half oktober was de bundel *Geuzen en papen – katholiek en protestant tussen Vecht en Eem 1550-1800* gereed. Onder redactie van Henk Michielse, Jan Out en Gerrit Schutte beschrijft een groep regionale historici in het boek per plaats het verloop van de Reformatie en de manier, waarop katholieken en protestanten met elkaar omgingen. Op 2 november werd het boek in de vorm van een symposium ten doop gehouden in de Willibrordkerk te Nederhorst den Berg ten overstaan van ca. 100 belangstellenden. Na het welkomstwoord van Jan Vollers verrichtte dagvoorzitter en coördinator van het project *Katholiek en Protestant 1550-1800* Henk Michielse de opening.

Dr. Llewellyn Bogaers betoogde in haar inleiding, dat de samenleving niet echt had uitgekeken naar de reformatie, maar dat de van bovenaf politiek gestuurde opstand tegen Spanje hierbij bepalend was.

Prof. dr. Fred van Lieburg, hoogleraar in de geschiedenis van het protestantisme aan de VU ging dieper in op het religieekaartje van de regio en liet zien hoe versnipperd de regio bestuurlijk en godsdienstig is. Hij gaf aan, hoe in de 19^e eeuw weer nieuwe geloofsrichtingen werden toegevoegd.

Prof. dr. Gerrit Schutte vroeg zich bij zijn presentatie af, hoe de bevolking de fascinerende woelingen van toen heeft ervaren. Bij het beschrijven van de geschiedenis wordt nauwelijks een antwoord gegeven op de vraag waarom. Hij overhandigde de eerste exemplaren van het boek Mgr. Dr. Jan de Kok (emeritus bisschop en historicus) en de heer Bert van Bokhoven (lid van het moderamen van de PKN).

Mgr. De Kok meldde dat hij met genoegen de inhoud van het boek tot zich had genomen, waarbij hij terug moest denken aan zijn leermeester Rogier en aan de vele gewone mensen in de 16^e eeuw. Hij ging verder in op de religieuze mentaliteit in deze periode.

Bert van Bokhoven dankte de samenstellers van het boek. Hij hoopte dat het boek zou bijdragen aan het succesvol verloop van de geloofsgesprekken in de Raad van Kerken, waaraan de RK Kerk als lid deelneemt.

Henk Michielse sloot het symposium af met de aankondiging, dat er in maart 2014 nog een discussiebijeenkomst wordt georganiseerd wanneer belangstellenden gelegenheid hebben gehad om het boek te lezen.

De dag werd besloten met een lunch in restaurant Het Spieghelhuys.

TVE tijdschrift

Zoals gebruikelijk, verschenen vier nummers waaronder één speciaal themanummer, over Nederhorst den Berg. Jan Vollers overhandigde op 25 september in het gemeentehuis van Wijdmeren in aanwezigheid van een delegatie van het bestuur van TVE en gastredacteurs Claudette Baar-de Weerd en Gerard Baar het eerste exemplaar van dit nummer aan Jaap Smit, burgemeester van Wijdmeren.

De maart-, mei- en decemhernummers, die in kleur waren uitgevoerd, bevatten een keur aan interessante bijdragen, waaronder nieuwe series.

Nieuwe Initiatieven

- In december besloten het bestuur en de redactie voor de komende Open Dag in oktober 2014 aan te sluiten bij het begin van de Eerste Wereldoorlog.
- Een vernieuwde website en nieuw logo van TVE werd door Olf Henselmans in nauw overleg met redactie en bestuur van TVE ontwikkeld.
- TVE is nauw betrokken bij de voorbereidingen voor de viering in 2014 van de bevrijding van Naarden van de Fransen 200 jaar geleden.
- In vervolg op het succes van de publicatie *De dood van een erfgooiër* is Henk Michielse gestart met een project om 100 artikelen te verzamelen over mensen die een belangrijke rol hebben gespeeld in onze sociale, politieke, economische en ecologische geschiedenis. De werktitel is voorlopig *Erflaters tussen Vecht en Eem*. Het boek zal volgens plan begin 2015 verschijnen.

Werkgroepen

- De werkgroep *Katholiek & Protestant* leverde verschillende bijdragen voor het tijdschrift.
- De tentoonstelling *Gevraagd en gebleven*, een product van de TVE-werkgroep Naoorlogse gastarbeid dat de geschiedenis vertelt van gastarbeiders tussen Vecht en Eem van 1960 tot 1980 beleefde in 2013 een succesvolle voortzetting in het Regiokantoor in Bussum, in het Verzorgingshuis De Kuijer in Nederhorst den Berg en in het Servicepunt Noord van de Bibliotheek van Hilversum in de Erfgooiersstraat.

Andere activiteiten

- De *website van TVE*: Astrid Becker houdt bij wat er geboden wordt aan activiteiten, lezingen en exposities in de regio. Johan Dekker heeft na vijf jaar besloten zijn werkzaamheden als websitebeheerder te beëindigen. Naar een opvolger wordt gezocht.
- *Gooi-o-logie*: Deze cursus over de natuur, landschap en geschiedenis, die op initiatief van de vereniging Vrienden van 't Gooi is opgezet en waarvan TVE mede-organisator is, wordt succesvol vervolgd.
- *Historisch Café Naarden*: TVE-vertegenwoordigers waren weer actief bij het organiseren van lezingen in Naarden-vesting op 2 januari, 19 maart, 21 mei, 17 september en 19 november.

Het Algemeen Bestuur als netwerkorganisatie

Als netwerkwerkorganisatie van bijna 40 historische instellingen houdt TVE jaarlijks twee vergaderingen van het Algemeen Bestuur, waaraan afgevaardigden van de organisaties deelnemen.

Voor de vergadering op 13 maart genoot het AB gastvrijheid van de VVG in de Infoschuur Natuurbrug GNR te Hilversum. Na een introductie door Hetty Laverman, voorzitter van VVG, over de bijzondere eigenschappen van het 't Gooi en de plannen om 't Gooi in aanmerking te laten komen voor het predicaat Geopark, ging prof. Jan Sevink in op de eisen waaraan in dat geval moet worden voldaan. Inmiddels is er een stuurgroep gevormd en is een stichting opgericht, die met belanghebbende instanties en verenigingen de benodigde activiteiten moet afstemmen.

De aanwezige vertegenwoordigers van de verschillende HK-en gaven de vergadering een inzicht in de onderwerpen, die in hun vereniging actueel zijn.

Op 13 november vond de tweede jaarlijkse AB-bijeenkomst plaats in het Huizer Museum Het Schoutenhuis te Huizen. De presentatie werd verzorgd door Thera Coppens, die een voordracht hield aan de hand van haar boek "Sophie in Weimar" over het leven van Sophie, dochter van koning Willem II. Michel Heemskerk, voorzitter van de HK Huizen gaf een overzicht van de activiteiten van zijn vereniging. Digitalisering van foto's en het vastleggen van het Huizer dialect voor de toekomst zijn actueel. De avond werd besloten met een Tour de ronde, waarbij informatie tussen de verschillende HK-en werd uitgewisseld.

Op 14 februari en 27 augustus werden er bijeenkomsten gehouden om informatie uit te wisselen tussen de HK-en over digitalisering van foto's en documenten. Deze verliepen zeer geanimeerd. In 2014 zal er een verder vervolg aan worden gegeven.

Dagelijks Bestuur

Het DB kwam in 2013 in acht reguliere vergaderingen bijeen en had één vergadering met de redactie van het TVE-tijdschrift plaats. Verder waren er extra bijeenkomsten van bestuurs-leden o.a. ter voorbereiding van de Open Dag en het symposium Geuzen en papen, beide te Nederhorst den Berg.

Initiatieven werden ontplooid voor de werving van nieuwe donateurs en sponsors. TVE is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Sinds 1 januari 2014 gelden hiervoor nieuwe regels. Veel werk is verzet om te voldoen aan de nieuwe voorwaarden. Op de website zijn nu de vereiste gegevens (jaarverslag, jaarrekening en beleidsplan) gepubliceerd.

DB-leden waren actief bij gelegenheden, waarbij historisch en cultureel erfgoed onder de aandacht werd gebracht, zoals de Comeniuslezing op 16 maart, de Open Monumentendag op 15 september, de Huizer Botterdagen op 21 september, de presentatie Erfgoededucatie op 2 oktober te Muiderberg, de receptie ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de HK Nederhorst den Berg.

Een bijdrage werd geleverd aan de totstandkoming van een brief aan de Staten Generaal ter onderbouwing van de grote bezwaren tegen het heilloze plan van de minister tot afstoting van de vesting Naarden.

Tevens werd met succes een brief gestuurd naar B&W en de gemeenteraad van Weesp om te pleiten voor het behoud van het fysieke historische archief in de gemeente.

Bijeenkomsten ter uitvoering van de plannen voor een Geopark-status voor 't Gooi werden bijgewoond op 5 maart en op 16 september.

Bericht werd ontvangen van het overlijden op 24 januari van Egbert Pelgrim. Egbert heeft veel betekend voor de geschiedschrijving van Hilversum.

Jan Siebenga, secretaris TVE